

DE IZEGEMSCHE KIJK-UIT,

Verschijnende bij gelegenheid en appetijte, en opgesteld
door BERNARDUS POMPE.

Al lag de waarheid in het graf,
Al wat haar drukt, dat moet er af.

Te bekomen bij den drukker VION-VAN ECKHOUTTE aan 10 centiemen per nummer.

Bernardus verzoekt vriendelijk al de kwezels en kwezellen van onze stad en ons arrondissement alsook Jacobus Augustinus van uit de Rousselaarstrade van den *Kijk-Uit* niet te lezen.

Het laatste nummertje van den *Kijk-Uit* heeft een goed onthaal gevonden. Toch zijn er lezers geweest die dat nummertje met lange tanden verslonden, nog andere zelf die spartelden van spijt.

Men vindt menschen die Bernardus met liefde zien, andere die hem in de mane wenschen en nog andere die durven zeggen dat hij 'ne slechte schrijver is; dat is niet gepermeteerd, par exempel! Geloof vrij dat Bernardus geheel lees- en verstaanbaar schrijft; maar als ge wilt weten, menheere Slotse, wie 'ne slechte schrijver is, dat is Oogo, alias *Osdos*, want de duivel mag zich aan zijne harnepooten verstaan. Nu, die den naam heeft van vroeg op te staan, mag lange slapen en 't is onmogelijk alleman — 't en is Jacques niet, zulde! — te kontenteeren: dat is de wereld en daarom zeg ik met Beaumarchais: « *Loué par ceux-ci, blâmé par ceux-là, me moquant des sots, bravant les méchants, je me hâte de rire de tout, de peur d'être obligé d'en pleurer.* »

En nu begin ik mijn zesde nummertje met een overzicht van de kermis.

Wel moget u bevallen, hoort g'het, M. D'huyvetere?

IZEGEMKERMIS.

Als men een overzicht maakt, dan begint men gewoonlijk met 't weér. Ehwen, 't en koste maar zoo slecht zijn: regen op straat en orkaan in de kerk. Geene speelkoten en, volgens oud gebruik, geene officieele programma, iets dat al veel bijbrengt om ons volk te vergeestigen. Verders ver-

bod van vele gemakkelikheden en talrijke bijeenkomsten in de groote vergadering van Franciscus en de kongregatie. Gelukkiglijk dat de Cercle musical en Crombez's Zanggenootschap ons den eersten zondagavond op een schitterend concert vergastten. Ik vond er eene onblameerlijke uitvoering tot aan het laatste stuk, waarin het Zanggenootschap zijne stelling niet kon behouden, omdat het, meen ik, wat boven zijne macht was. Dat bewijs van moed en iever verwekte dadelijk groote blijdschap bij de Mandelkoor, bij het stadsmuziek en bij sommige nijdgaaards. Alekies, die ook op 't concert was geweest, maakte mij bij het vernemen van die blijdschap, de volgende bemerking: Hoor, Bernardus, zegde hij, de Mandelkoor noch het stadsmuziek zullen ooit zulk ongeval ontmoeten omdat zij nooit iets zullen kunnen riskeeren; die nederige jongens kontenteeren zich altijd voort met hunne oude diepe kennissen van zich dikke leten en te drinken met het geld van de stad.

En 'k geloove dat Alekies waarheid sprak.

Den maandag morgen kreeg ik de volgende programma uitgegeven door eenige bijzondere liefhebbers van ons nieuw kariljon, dat zich alsdan gekreeverd heeft door de groote massa nieuwe airen, waarvan ik er ongelukkiglijk twee gemankeerd heb doordien ik mijne programma te laat ontving. Ik vernam ook, en dat deed dengd aan Bernardus herte, ik vernam alsdat de burgemeester een klein klein beetje ging laten dansen.

Programma der Feesten en Gemakkelikheden ter gelegenheid der kermis van 1873.

Zaterdag 6 september. — Aankondiging der kermis der het kwékeren van hetkariljon, air: *Den baron met zijne oden.*

Zondag 7^o. — s' Middags kwékering van het kariljon, air: *Den dag van mijn lot.*

Ten 3 uren: Prijskamp in « 't blind ei slaan » tusschen de boomkens der koornmarkt door al de

stadhuisheeren.

's Avonds cursen in de marktstraat door al de uitgelatene kwezels en kwezeliinnen ten gevolge van het concert in *den Hert*.

Maandag 8^o. — 's Middags kwèkering van het kariljon, air : *Ach Sofie!*

Luisterlijke kemelschieting door geheel de regencie in verschillige wijken onzer stad.

Dinsdag 9^o. — 's Middags kwèkering van het kariljon, air : *Hij heeft gaten in zijne leerzen*.

Daarna inhuldiging van het nieuw stadhuis op de *Place perdue*, zaklooping, perruikenknapping, hakkelen en liegen door al de kopstukken.

Woensdag 10^o. — 's Middags kwèkering van het kariljon, air : *Jantje de lanteernman*.

Ten 4 ure inhuldiging der gaz. Groot festival voor mirlitons, blikken fluitjes en trommels. 's Avonds grooten bal voor al de stadhuisbollen tusschen de boomkens der koormarkt. Het orkest zal bestuurd worden door Spriet met zijnen orgel.

Donderdag 11^o. — 's Middags kwèkering van het kariljon, air : *De man is 't oud van jaren*.

Om 5 uren opstijging van den luchtbal « Gros Jean. » Daarna groote masklimming door Karol en C^o.

Vrijdag 12^o. — 's Middags kwèkering van het kariljon, air : *Laat dat potje maar gedekt*.

Ten 3 ure groote verkooping van schoone hofsteden. Iedereen mag er koopen zooveel hij wil... mits hij betaalt.

Om 8 ure middeeling van een geheel nieuw assortiment maskers. Daarna groote souper van mossel voor al de nieuw gemaskerde.

Zaterdag 13^o. — 's Middags kwèkering van het kariljon, air : *Eenen sapeur vreesst geen gevaar*. Ten 4 uren sluiting der kermis door eene wandeling naar « Boerslinde » voor allen die er willen gaan.

's Avonds verlichting door al de stadslantaarns om de maan te tergen. Policie klok ten 10 uren, en voor laatste slot groote kwèkering van het kariljon, air : *'t En zal 't naaste jaar geene kermis meer zijn*.

De commissie,

Jan Kokzochte, Gustje Dunders,

Aloijs Dezaud, Sarel Flyneck en Schelen Djos.

Op deze programma maakte men uit genegenheid en achting voor de schitterende commissie van die blijde feestelijkheden, het volgende liedje, dat veel gezongen werd op 'k en weet niet welken air :

1.

Komt, jonge liën, hier naar de stad,
Die van de kermis wilt genieten;
Gij zult hier zien ik weet niet wat,
Maar toch 't en zal u niet verdrieten.
G' hebt voor 't begin het kariljon,
Die van den zaterdag zal spelen:
'T is eerst den air van *den baron*,
Ja, vraagt het maar aan Djos de schelen.

2.

De kwèkering en is niet zot,
Des zondags zal 't wat anders wezen:
Den air : *Den dag al van mijn lot*;
In de programme kunt g' het lezen.
's Namiddags om een uur of drij,
d'Oudmanhuisheeren zonder schromen,
Die zullen slagen naar het ei
Op de koormarkt tusschen de boomen.

3.

Des avonds is het groote cours
Voor kwezels en voor kwezeliinnen;
Voor die kan liegen op zijn boers
Zijn er veel prijzen ook te winnen.
Die er het meeste op den rooster legt
En best kan kruipen op zijn kniën,
Kan daar, gelijk Gustje Dunders zegt,
Een vollen afaat meê verdienen.

4.

Den maandag is er niets, zoo 'k zie,
Maar 't doet, ik heb toch iets gelezen:
De beiaard speelt van *Ach Sofie!*
't En kan parblen niet beter wezen.
's Namiddags is er weêr al wat,
Eenieder kan er van genieten,
Langs alle kanten van de stad
Zal men veel groote kemels schieten.

5.

De beiaard geeft toujours katoen,
Den dinsdag zal het weêr al spelen,
Den air van *gaten in de schoên*;
Dat zal u zeker niet vervelen.
Den zelfden dag is 't ook revue
In al de principaalste wijken;
't Nieuw stadhuis op de *Place-perdue!*
Daar zal veel volk komen naar kijken.

6.

Den woensdag is het festival
Voor mirlitons en blikken fluiten;
Des avonds is het grooten bal,
En Sarel Flyneck ontwangt de kluiten.
Gij zult zien dansen jong en grijs,
Men zal de vlaggen laten waaien,
't Orkest zal komen van Parijs
En Spriet zal aan den orgel draaien.

7.

De beiaard is er weêral aan
Zonder viool en zonder snaren,
Van *Jantje de lanteernman*
En van *De man is 't oud van jaren*.
En dan terwijl de gaze brandt,
Zal elk 'ne nieuwe masker krijgen,
Daarna zal Aloijs Dezaud
'Ne grooten luchtbal op doen stijgen.

8.

Terwijl de luchtbal nu vertrekt,
Zal onzen beiaard peper geven,
Van *Laat dat potje maar gedekt*,
Dat er de toren van zal beven.
Den vrijdag zal men met gemak
Veel schoone hofsteên kunnen koopen;
Maar wie geen geld heeft in den zak
Die kan om Leonardus loopen.

Die nu nog niet te vreden is
 Moet doen, om meer plezier te vinden,
 Voor 't sluiten van de kerremis,
 Een wandeling naar *Boerslunde*;
 En maakt maar niet te veel gedruis,
 Gij moet u allen braaf gedragen;
 En die laat dansen in zijn huis
 Moet 't eerst aan Jan Kokzochte vragen.

Den maandag namiddag viel M. D'huyvetter van d'eene colère in d'ander bij het zien van den ronddrager van den *Burgervriend* in 't Park van de nieuwe Handboogmaatschappij. Hij suspecteerde voorzeker weeral. Fr. Vanwynsberghe stilde menheer met hem te zeggen dat die jongen niet verantwoordelijk kon zijn voor Bernardus.

De dinsdag nieuwe kwaalten van M. D'huyvettere in de *Trompette*. Dees maal is het al de schuld van den drukker van den *Kijk-uit*, wien hij tusschen veel potvers alhier en potvers aldaar een kommeken bouillon en eene ferme afranseling beloofde; maar hij gaat 't maar doen als hij hem 'ne keer tusschen vier oogen krijgt; iets dat vele weerd is.

Bernardus, die de schuld alleen is van al dat kwá bloed, neemt ook alleen alle verantwoordelijkheid op zich, zonder dat drukker of ronddrager daar iets in te zien hebben. Bernardus heeft nergens M. D'huyvettere te nabij geloopen; maar heeft die heer iets in den *Kijk-uit* gezien dat hij hem voor spiegel kan dienen, dat kan ik niet verhelpen: ik verkoop mijne ware zooals ik ze verneem en die niet besnot is moet den neus niet vagen. Vooral dat M. D'huyvettere zich niet te veel kwá bloed make op Bernardus en hem niet bedreige, want Bernardus heeft boerhandekens, M. Jules!

Den woensdag, den donderdag, den vrijdag en den zaterdag was het *comme à l'ordinaire*: niets te vertinnen en vlucht uit de stad.

Den zondag deed onze pastoor eenen vreezelijken uitval tegen de peerdekens van onze manège, waarop ik nog niet eens geschaft had, en 's namiddags was er groote toeloop van volk om te zien waarvan er kwestie was en wat zag men? — Hetgeen men dagelijks in de kerk en op straat ziet.

Eindelijk was het prijsdeeling in de akademie. Was de kermis nu niet wel?

KIJKJES.

Den zaterdag van onze kermisweek zijn er uit de woonst van M. Caultet verhuisd geworden eenen grooten vermolten en eene karre met verwpotten, witborstels en veel ander kladpotterij.

Bernardus heeft het gezien.

Zou Bernardus in zijn bloot hoofd aan ons Bestuur mogen vragen of het weet dat de barrierwachter van de Winkelkapelse kalsijde zich steendood werkt voor 'ne kleine daghuur? Waar heeft ons Bestuur toch dat voorbeeld van proquissieux weten uit te halen? En met welk recht of met wiens ordonnancie bedreigt die kwast de voerlieden met in-contraventie-nemingen en processen, waardoor hij nog al eens een gaai of eenen beker schiet op de kosten der eenvoudige voerlieden? Voor 'ne groote Ko laat hij alles effen; maar kreeg hij in plaats het hand op de kaak, hij zou 't algeleijk effen laten, peis ik.

Bernardus verzoekt vriendelijk aan den burgemeester van Emelgem van 'ne keer naar de Mandelbrugge te gaan zien: 't weere staat nu om te beteren en de brugge zal dan misschien ook beteren.

Zondag laatst na de zeven-ure-mis had er eensklaps eene groote storing plaats in onze kerk: onze pastoor stond om de stoeltjeszetter levend op te eten, omdat deze te vroeg de stoelen van het vertekkende volk bijeenzamelde.

Bernardus peist dat de pastoor hier in zijn ongelijk is omdat het nooit betaamt op zulk eene wijze te werk te gaan en omdat hij maar zijne onderpastoors te verbieden heeft van het volk drij kwart bezig te houden op den preekstoel en alzoo den stoeltjeszetter den tijd te ontnemen om eenig order te kunnen houden. Er zijn zelf vele burgers die met den besten wil van de wereld, om die reden geene geheele misse kunnen hooren.

Dokteur August. — Maar die mensch heeft toch leelijke manieren over hem !!!!

Ingelmunster-kermis is nog al goed afgelopen, dank aan de medewerking der goede burgers.

Knikker Bulcke vond het noodig volksfeesten te geven en verzette er zich straf tegen; maar de brave man was te groote zero om er kwaad aan te doen.

De loopstrijden, de waterspelen, de paarden-coursen, de expositie, alles is goed gepasseerd.

Zondag, 12 oktober, heeft men M. Vincke eene serenade gegeven om hem te bedanken over zijne welwillende medewerking; ge moet weten dat hij schoone prijzen heeft gegeven voor de zetting, welke op den dag der expositie plaats had. Men zegt dat hij zelf den prijs bekam voor den hoogstzingendsten en meest dubbelslaanden vogel.

Bernardus wenscht er hem veel geluk mede en verhoopt dat Ingelmunster met de krachtdadige hulp van M. Vincke nog vele zulke schoone feestjes zal beleven.

De gemeenteraad van Ingelmunster heeft op strenge straffen den dans verboden. Nu het volk niet meer danst noch dansen mag, begint de raad zelf te dansen. Dat is kurieus eh? maar 't is toch

alzo. Vraag het maar eens aan raadsheer B. of hij kermis-woensdag niet meer dan eene halve uur gedanst heeft met de vrouw van Karel M.

Waar was de grijsden dan? Of kon hij daar misschien geen koppel kiekens verdienen? Of vallen de raadsheeren misschien buiten de wet? Of heeft de grijsden misschien twee maten en twee gewichten?

— Maar Bernardus, gij moogt zoo méchant niet zijn; want de grijsden wist van niets: hij zat op stammet in 't hoog huis.

— Als 't alzo is, 'k zal hem zijne verzuimenis vergeven.

Bernardus is ook blijde te kunnen melden dat het geschil, dat bestond tusschen de heeren pastoor en Vandewalle gansch geledigd is. Op de laatste bedevaart naar Thielt meende de heer pastoor zijne schaapjes zich wat te laten laven in den *Peereboom*, maar Vandewalle, die (geheel de wereld weet het), een gezworen vijand is van den drank, al levert hij hier bij de boeren en al houdt hij herberg in zijnen grooten tap, die heer wilde daar niet van hooren, voorzeker omdat hij peisde 't zijn nog zooveel pinten te min voor mij en alzo verdrinken *mijne* schaapjes; daarom ook verweet hij zijnen meester van overal te willen den baas zijn. (Historiek.) Van daar veel gekijf, veel gepronksel en leelijke oogen.

Waar toch de broederliefde zich al gaat verbergen, eh?

Zeer belangrijke profecien gedaan door M. Cautlet onderpastoor te Emelgem.

Over een drietal weken beklom die nieuwe Lacordaire den preckstoel en deed aan de Emelgemnaren in eene snijdende redevoering verstaan hoe leelijk het is van naar Ardoie-kermis te gaan, toen hij eensklaps — ik weet niet waarom — te midden zijner touchante aanspraak, van Ardoie-plaats in de fransche politiek vloog en verzekerde... Wat?... Ge zult gaan hooren. De volgende voorzegging werd gedaan door den mond van M. Cautlet:

« Ik verzekere, beminde proclianen, alsdat 't bij drij maanden weér oorlog zal zijn, ja, oorlog zal 't zijn. Frankrijk zal de graaf Chambord voor koning krijgen; die koning zal Z. H. uit zijne ketens willen verlossen en den oorlog verklaren aan Viktor-Emmanuel, dien dief van de Pauzelijke Staten; maar Biesmerk zal Italie helpen en Frankrijk zal nog ne keer verliezen en nog 'ne keer vijf miljards moeten betalen. (1) Spanje zou wel Frankrijk helpen, maar don Carlos, die daar eerst koning moet zijn, en zal nog niet vaste genoeg op zijnen troon zitten. (2) »

« Ja, beminde proclianen, ik voorzeg het, 't zal

(1) M. Cautlet peist zeker dat de miljards op Frankrijks rugge groeien.

(2) Bernardus peist het ook.

oorlog zijn; en dat is niet te verwonderen ook als gij u niet wilt kontenteeren met de kermis van uwe prochie en naar Ardoie loopt. Amen. »

M. Cautlet, GIJ zijt 'ne vent! Ge zijt 'ne duivel van 'ne manneke!

TAFEREELTJES UIT HET IZEGEMSCH LEVEN.

De twee grootste komeeren van stad komen van een koffijstammet en hooren muziek op de markt.

Fiete. — Wat hoor ik? Muziek? Laat ons eens wat nader gaan; wie weet of z' er niet en dansen?!

Trezeje. — Zijt voorzichtig dat u niemand bemerkte.

Fiete. — Groote God! O. L. V. van de zeven Weenen! Ze dansen er! 't En is niet gepermetteerd! Het verwondert mij geen zier dat de houidje dier is.

Trezeje. — Waar zou de politie toch zijn? De garden zouden beter op hunne affairens moeten letten.

Fiete en Trezeje en Trezeje en Fiete loopen direkt naar Peje Settens en vinden hem niet 't huis; te Bourgeois varen ze niet veel beter, maar daar vernamen zij dat Peje Sette voor verscheidene dagen de wacht moest houden aan 't Boomforeest om voor de boukenoten van M. den baron te zorgen!

De twee koffijlatten vinden het zeer ongerijmd dat de stad zonder politie is ten respekte van den barons boukenoten en vragen zich beurtelings af of die heer daartoe niet zelf iemand op zijne kosten had kunnen aanstellen. Men kan gansch de stad in extrabancie stellen en de goddeloosheid zoo verre drijven van te dansen! En dat al voor den barons boukenoten. — 't En wil niet gepeisd zijn, zegt Trezeje. — 't Is schande! roept Fiete. En intusshentijd komen ze aan 't Boomforeest en ze vinden er de politie zitten slapen. — Tableau!

De verontwaardiging van Trezeje en van Fiete was onbeschrijflijk en zij vertrokken in groote colere op den dans en de politie.

Te laat ongelukkiglijk kwam de baron vijf minuten daarna in zijn foreest, bezag wijsd en zijds zijne buken, zocht op den grond en slaakte eenen diepen zucht.

— Zie, riep hij uit, nogmaals tien boukenoten die verdwenen zijn!... Sette, hebt ge dan niet gezorgd om de vogels weg te jagen?... Maar vertroosten wij ons: de Heer heeft ze mij gegeven. Hij heeft ze mij ontnomen, dat zijne heilige wil geschiede!

Nikodeem. — Bernardus, trekt nu maar de ladder op.

TOT LATER, ALS BERNARDUS 'T NOG LEEFT.